366204 - Akşam ezanından önce, akşam namazında veya namazdan sonra adet kanı gelmesi

Soru

Akşam ezanına yirmi dakika kala bir ağrı hissettim, kontrol ettiğimde kan akmadığını gördüm. Namaz için abdest aldığımda çok şiddetli bir ağrı hissettim, namaz kıldığımda ise ağrı hafifledi. Şahsi tecrübeme göre ağrı hafiflediğinde adetim gelmiş olur, ancak namazımı bozmadım namazı kıldıktan sonra baktığımda adet kanı yeni akmıştı. Bu durumda akşam namazını tekrar kılmam gerekir mi? O günkü orucu kaza etmem gerekir mi?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi:

O gün tutuğunuz oruç geçerlidir. Çünkü akşam ezanından önce kanın aktığını görmediniz. Ayrıca fıkıh kurallarınan göre kanın akşamdan önce mi sonra mı aktığı şüphesi meydana geldiğinde en yakın konu en yakın vakite tabi tutulur. Sizin durumunuz ise akşam vaktinden sonra gerçekleşmiştir.

Fıkhi kuralın anlamı: Bir olayın meydana gelmesi vaktinde bir ihtilaf olur ve bunu belirleyen bir kanıt yoksa enyakın duruma ilhak edilir. Çünkü daha uzak olan zamanda şüphe mevcuttur. Daha uzak zaman nisbet edilmesi tespit edildiğinde ortaya çıkan sonuçla amel edilir. (Mevsua el Kavaid el Fıkhiye, Dr. M. Sıdki el Burno 12/316)

Suyuti Rahimehullah, "el Eşbah ve el Nazair s.59" eserinde şöyle dedi: Kural: Her olay, meydana geldiği en yakın zamanla değerlendirilir. Örnek: bir kimse elbisesinde meni görür ve rüyasında cenabet olduğunu hatırlamazsa gusül yapması vacip olurken en son uykudan uyandığı zamandan itibaren kıldığı tüm namazları tekrar kılması gerekir.

İkincisi:

Sizin tahmininize göre kan akşam namazı esnasında akmıştır. Çünkü sizde ağrı hafilemişti. Fakat kanı namazdan hemen sonra gördünüz ve taze aktığını anladınız. Bu bilgiler gereğince namazınız geçersiz olup temizlendiktesn sonra kaza etmeniz gerekir.

Fakat bu şekilde tahminin ağır basmıyor ve iki durumda şüphedeyseniz. Namazınız geçerlidir. Çünkü olay en yakın zamana göre değerlendirilir. Ve kanın namazdan sonra aktığına hükmederiz.

Şeyh Şangiti'ye şöyle soruldu: Bir kadın akşam namazından sonra kan gördü, fakat bu olay güneş batışından önce mi yoksa sonra mı olduğunu bilmedi. Bu durumda kılınan namazı ve tutulan orucun hükmü nedir?

Cevap: Şayet kanı görüp ve kanın güneş batışından önce olduğuna kanaat getirirse o gün tutulan oruç geçersiz olur ve kaza etmesi gerekir. Ancak kanın taze aktığını görür ve akşam vaktinden sonra olduğuna kanaat getirirse orucu geçerlidir, temizlendikten sonra ise kıldığı namazı kaza eder.

Şayet her iki durum arasında şüpheye düşerse alimlerin belirlediği kurala göre; olay meydana geldiği en yakın zamana göre değerlendirilir. Aksi belirlenmedikçe asıl olan orucun geçerli olmasıdır. Asıl olarak görülen şu ki tam gün oruç tutmuştur. Ve orucu geçerli olduğuna hükmedilir.

Kanın o günde akması hükmü etkilemez. Mesele ters şeklinde değerlendirilir. Şayet orucu geçerli dersek akşam namazını kaza eder. orucu geçerli değil dersek akşam namazını kaza etmez. Oruçtan kurtulursa akşam namazıyla yükümlü olur. çünkü vaktin girmesi adetli kadın için zimmeti meşgul kalır. Hanefi fıkıh alimleri dediği gibi vatkin sonuyla bağlı kalmaz. (Şerh Zad el Mustenki, Şeyh Şehgiti)

En iyisini Allah bilir.